

praktijkvraag

Praktijkvraag: vrij personenverkeer, bijstandsuitkering en Europees burgerschap

Een Bulgaarse kunstenaar heeft een aanvraag ingediend bij de gemeente voor een bijstandsuitkering voor beroepskunstenaars (Wet werk en inkomen kunstenaars). Burgers van de Europese Unie moeten toch zelf beschikken over voldoende bestaansmiddelen, kan deze aanvraag daarom worden afgewezen?

Antwoord

De aanvraag van de Bulgaarse kunstenaar voor de bijstandsuitkering voor beroepskunstenaars mag niet worden afgewezen. Een afwijzing van de bijstandsuitkering is een vorm van ongeoorloofde discriminatie en daarmee een belemmering voor het vrije personenverkeer. De Bulgaarse kunstenaar moet op een gelijke wijze worden behandeld als een Nederlandse kunstenaar die beroep doet op de Wet werk en inkomen kunstenaars¹. Het vrije verkeer en dus ook het personenverkeer bevat in de kern een verbod op discriminatie op grond van nationaliteit. Daarom mag een aanvraag niet worden afgewezen als wordt voldaan aan alle voorwaarden die de Wet werk en inkomen kunstenaars voor het verkrijgen van bijstand stelt.

Het vrije verkeer van personen is lange tijd vooral een aangelegenheid geweest ter bevordering van de marktintegratie (vrij verkeer van werknemers). Het vrije verkeer van personen is later uitgebreid door aanvullende regelgeving, door de Europese wetgever, met het grensoverschrijdende personenverkeer door economisch niet-actieve personen. In het EG-Verdrag is daarom voorzien dat iedere 'burger' van de Europese Unie² een principiële recht heeft om te reizen en te verblijven in de Europese Unie. In een uitspraak heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen uitgemaakt dat het zijn van een 'burger' van de Europese Unie zelfs de hoedanigheid is van de onderdanen van de lidstaten³. Op basis hiervan heeft iedere burger van de Europese Unie recht op een gelijke behandeling en het recht vrij te reizen en te verblijven op het grondgebied van de lidstaten.

Als voorwaarde voor het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden is in de Richtlijn 2004/38/EG⁴ opgenomen dat burgers van de Europese Unie en hun familieleden over voldoende bestaansmiddelen en een ziektekostenverzekering moeten beschikken⁵. Ondanks dat deze voorwaarden⁶ als uitgangspunt genomen moeten worden is het te allen tijde niet toegestaan een burger van de Europese Unie te benadelen ten opzichte van eigen onderdanen.

Zie voor meer informatie:

[Het vrij verkeer dossier van Europa decentraal](#)
[Richtlijn 2004/38/EG](#)

Reacties en disclaimer:

Van de informatie in dit document mag onbeperkt gebruik worden gemaakt, mits de bron wordt vermeld. Opmerkingen over de inhoud en suggesties voor aanvullingen zijn van harte welkom op info@europadecentraal.nl. Aan dit document is de grootst mogelijke zorg besteed, maar Europa decentraal kan niet instaan voor de juistheid van de informatie en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor mogelijke vervolgschade door het gebruik ervan.

¹ Zaak C-85/96 Sala Jur. 1998, I-2691

² artikel 17 EG-Verdrag 'Burger van de Unie is een ieder die de nationaliteit van een lidstaat bezit. Het burgerschap van de Unie vult het nationale burgerschap aan, doch komt niet in de plaats daarvan'.

³ Zaak C-184/99 Crzelczyk Jur. 2001, I-6193

⁴ Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

⁵ artikel 14 lid 1 Richtlijn 2004/38/EG met betrekking tot het behoud van verblijfsrecht is bepaald: Burgers van de Unie en hun familieleden behouden het verblijfsrecht volgens artikel 6 zolang zij geen onredelijke belasting vormen voor het socialebijstandstelsel van het gastland.

⁶ In overweging 10 van de Richtlijn 2004/38/EG staat: 'Personen die hun recht van verblijf uitoefenen mogen evenwel tijdens het begin van hun verblijfsperiode geen onredelijke belasting vormen voor het socialebijstandstelsel van het gastland. Daarom dient het recht van verblijf van een burger van de Unie en zijn familieleden voor perioden van meer dan drie maanden aan bepaalde voorwaarden te zijn verbonden'. Uit het eerste deel kan worden opgemaakt dat het gaat op het begin van de verblijfsperiode en wordt vermeld dat er geen sprake mag zijn van een 'onredelijke belasting'.